

Thông tin dành cho bệnh nhân

Tiêm thuốc kích thích buồng trứng trong hỗ trợ sinh sản

Tại sao phải sử dụng thuốc kích thích buồng trứng

Bình thường mỗi chu kỳ kinh nguyệt sẽ có vài chục đến vài trăm nang noãn đi vào tiến trình chiêm mộ, cạnh tranh và phát triển. Tuy nhiên, cuối cùng chỉ có duy nhất một nang noãn phát triển vượt trội, trưởng thành và phóng noãn do lượng nội tiết tố trong cơ thể chỉ đủ cho 1 nang noãn phát triển. Các nang còn lại sẽ bị thoái hoá. Noãn trưởng thành được phóng thích vào vòi trứng.

Sau khi giao hợp, tinh trùng sẽ được phóng thích vào âm đạo, di chuyển lên cổ tử cung, tử cung, vào vòi trứng, gặp noãn, thụ tinh với noãn và tạo thành phôi. Trong mỗi chu kỳ kinh nguyệt, khả năng một phôi làm tổ và phát triển tiếp tục chỉ khoảng 5% đến 20%, tùy theo độ tuổi của người phụ nữ.

Vì vậy, để tăng khả năng thành công khi điều trị hiếm muộn, cần thu hoạch được nhiều noãn hơn. Thuốc nội tiết tố được sử dụng nhằm làm tăng lượng nội tiết tố trong cơ thể, giúp kích thích nhiều nang noãn phát triển hơn, tăng cơ hội cho noãn và tinh trùng gặp nhau để thụ tinh, từ đó tăng khả năng thành công.

Việc sử dụng thuốc nội tiết để kích thích buồng trứng phải phù hợp chỉ định (để bơm tinh trùng hay để thụ tinh trong ống nghiệm) và được theo dõi sát bởi bác sĩ chuyên môn có kinh nghiệm, nhằm đảm bảo thu được số lượng noãn phù hợp đồng thời không để xảy ra các tai biến, biến chứng khi dùng thuốc, đặc biệt là hội chứng quá kích buồng trứng và đa thai.

Các loại thuốc thường dùng trong hỗ trợ sinh sản

Nhóm thuốc kích thích nang noãn phát triển: nhóm thuốc này chủ yếu bổ sung nội tiết FSH và LH nhằm giúp phát triển nhiều nang noãn. Tùy theo đặc điểm từng bệnh nhân mà bác sĩ lựa chọn thành phần và liều thuốc tương ứng.

Nhóm thuốc ức chế phóng noãn: Nhằm kiểm soát quá trình kích thích buồng trứng không để hiện tượng phóng noãn xảy ra sớm khi nang noãn chưa đạt kích thước chuẩn. Nhóm thuốc này thường chỉ được sử dụng khi làm thụ tinh trong ống nghiệm

Nhóm thuốc gây trưởng thành và phóng noãn: Có tác dụng gây trưởng thành và phóng noãn, được sử dụng khi nang noãn đã đạt kích thước chuẩn.

Cách sử dụng thuốc tiêm trong kích thích buồng trứng

Đa số các loại thuốc trong KTBT khá đơn giản, tuy nhiên do việc đóng gói và cách sử dụng không phổ biến nên trước khi sử dụng bạn phải được hướng dẫn bởi nhân viên y tế có kinh nghiệm chuyên môn.

Có nhiều cách đưa thuốc vào cơ thể nhưng các thuốc trong KTBT thường được dùng qua 2 đường: tiêm dưới da (thường tiêm quanh rốn, cách rốn 3-5 cm), tiêm bắp (tiêm mông hoặc tiêm mặt trong đùi).

Bạn nên tiêm thuốc đúng buổi (hoặc sáng, hoặc chiều), thời gian tiêm thuốc có thể dao động sớm hơn hoặc trễ hơn trong vòng 2 tiếng so với mũi tiêm của ngày hôm trước.

Đối với những bệnh nhân làm TTTON với mũi tiêm thuốc cuối cùng để gây trưởng thành noãn, bạn cần tiêm thuốc đúng giờ theo toa hoặc có thể chênh lệch trong vòng 30 phút. Trong trường hợp bạn tự tiêm thuốc nhưng chênh lệch nhiều giờ so với giờ yêu cầu, bạn vui lòng thông báo càng sớm càng tốt với bất kỳ nhân viên y tế nào mà bạn có thể liên hệ được (theo số điện thoại mà bạn được cung cấp trong phiếu hẹn, toa thuốc và các giấy tờ liên quan).

Cách bảo quản thuốc

Bạn nên bảo quản thuốc theo tờ hướng dẫn sử dụng hoặc theo hướng dẫn của nhà thuốc.

Với những thuốc cần giữ lạnh bạn nên chú ý bảo quản đúng cách (nhiệt độ tối ưu 2-8°C, có thể giữ trong ngăn mát tủ lạnh) để đảm bảo hiệu quả tối đa của thuốc. Chú ý không để thuốc vào ngăn đông. Nhiệt độ chấp nhận được để sử dụng trong thời gian ngắn: 2-25°C

Sau tiêm thuốc cơ thể bạn có thay đổi?

Trong quá trình tiêm thuốc kích thích buồng trứng, bạn có thể gặp một số triệu chứng sau đây:

- Nổi mẩn, ngứa nơi vị trí tiêm: bạn nên báo ngay cho nhân viên y tế để xác định bạn có bị dị ứng thuốc hay không.
- Căng ngực, triệu chứng tiền kinh nguyệt: do nồng độ nội tiết tố Estradiol tăng lên trong cơ thể. Tình trạng này sẽ từ từ biến mất khi kết thúc quá trình điều trị.
- Tăng tiết dịch âm đạo: cũng do tác dụng của nội tiết tố estradiol tăng cao trong cơ thể. Dịch tiết thường là dịch nhầy, trong, dai, không mùi, không gây ngứa. Bạn chỉ cần giữ vệ sinh sạch sẽ, khô thoáng để tránh nguy cơ viêm âm đạo. Nếu dịch âm đạo có màu xanh, vàng, gây ngứa hoặc có mùi hôi, bạn cần đi khám ngay.
- Bạn có thể cảm thấy bụng mình hơi to hơn so với bình thường: điều này thường gặp do hai buồng trứng có nhiều nang noãn phát triển. Để giảm nguy cơ quá kích buồng trứng, bạn nên uống nhiều nước (2-3 lít/ngày), ăn thức ăn giàu đạm, vận động nhẹ nhàng, tránh dẫn xốc có thể đưa đến nguy cơ xoắn buồng trứng. Lưu ý là nên chia nhiều bữa nhỏ trong ngày. Không ăn hoặc uống quá nhiều cùng một lúc sẽ gây đầy bụng và cảm giác khó chịu.

Trong quá trình điều trị, bạn vẫn có thể sinh hoạt đi làm bình thường, chỉ cần tránh vận động mạnh. Bạn vẫn có thể quan hệ vợ chồng bình thường cho đến khi cảm thấy nặng bụng dưới thì ngưng. Khi có triệu chứng nào bất thường, bạn cần liên hệ ngay với nhân viên y tế qua số điện thoại liên hệ mà bệnh viện cung cấp cho bạn qua phiếu hẹn, toa thuốc và các giấy tờ liên quan.

